

E.3. CONSIDERACIONS ESPECIALS SOBRE LES ARTS PLÀSTIQUES.

A diferència d'altres sectors artístics, les Arts Plàstiques plantegen un conjunt d'especificitats, inherents a les seves característiques, que dificulten la intervenció municipal. La creació plàstica està sotmesa a determinants individuals i a una lògica de mercat molt particular en la qual és difícil actuar-hi des del punt de vista de les polítiques culturals públiques.

Tradicionalment les accions públiques han anat dirigides a la formació i la difusió de les arts plàstiques, tant des del punt de vista del treball museístic, com de la producció d'exposicions temporals a partir d'obra feta. A Sabadell aquest apartat hi és present a través del Museu d'Art que disposa d'una valuosa col·lecció molt representativa de la producció plàstica local al llarg dels darrers dos segles. També hi ha hagut una pràctica continuada de presentació d'exposicions, entre les quals destaca la línia establerta per l'espai 83.

La voluntat d'actuar directament en el camp de la creació i la producció plàstica obliga a redimensionar la tasca del Museu i a crear nous escenaris de treball, entre els quals destaca per la seva importància el projecte de creació d'un centre d'art a la Nau (antiga fàbrica Fibranova).

Els elements que configuren aquest document pretenen situar en el seu context local, el conjunt d'especificitats que afecten les arts plàstiques, tant des del punt de vista de la formació, com de la producció i la difusió

1. ELEMENTS BÀSICS.

La realització del pla de les arts plàstiques a Sabadell té unes particularitats especials atesa l'existència del Museu d'Art i d'unes col·leccions significatives des de finals del segle XVIII. Sota aquesta perspectiva no podem dissociar el treball museístic-patrimonial, fonamentat en tasques de recuperació, catalogació, conservació i exposició d'aquest patrimoni, dels treballs dirigits a fomentar la creació i la producció plàstica actual.

Cal coordinar les anàlisis que es realitzin en el procés de redacció del pla de les arts plàstiques amb aquells derivats de la realització del pla de museus. Per això el pla de les arts plàstiques suposa contemplar tres línies bàsiques de reflexió i actuació, en la mesura que configuren un eix transversal que és present en qualsevol consideració que puguem fer al voltant del sector:

1. El coneixement objectiu del sector.

En el context del conjunt de polítiques de promoció i suport a la creació artística, el pla de les arts plàstiques s'ha de fonamentar en un coneixement profund de la realitat cultural de la ciutat. Algunes particularitats temàtiques en què caldrà insistir especialment són:

- 1.1. Un inventari i una anàlisi del cicle complet de la creació plàstica i els seus diversos agents i escenaris. La formació, la producció, la difusió i la consolidació. Cal fer especial esment dels nivells de professionalització existents.*
- 1.2. Una anàlisi del grau d'intervenció de l'administració pública en les arts plàstiques (en cada una de les seves disciplines), observant amb especial interès els punts d'interrelació. Té un especial interès analitzar les relacions entre les ofertes artístiques i el ciutadà.*
- 1.3. La ingerència dels eslògans dels mitjans de comunicació en el sector de les arts i la consegüent modificació dels comportaments culturals.*
- 1.4. La presència de les arts en els programes escolar i en les centres de formació especialitzada.*
- 1.5. La distribució geogràfica dels circuits artístics.*
- 1.6. Les connexions entre la indústria cultural, la producció i la formació artística.*

2. La identitat ciutadana i el patrimoni artístic.

La riquesa i la maduresa cultural d'una ciutat es posa de manifest quan es dona un cert equilibri entre la producció artística i la seva assimilació. En aquest sentit, les col·leccions tenen un paper fonamental perquè són un factor de permanència, de consolidació i de coneixement, al marge de programes puntuals i estratègics. A més, per la seva qualitat simbòlica i expressiva, els productes artístics són un llegat patrimonial que, assentat en el temps, esdevé estructura d'identificació individual i col·lectiva, alhora que es constitueix en element civilitzador. Per tot això, les col·leccions, públiques o privades, mereixen ser tractades específicament i coordinadament, tant des del pla de museus com des del pla de les arts plàstiques.

- 2.1. *El col·leccionisme. Inventari i definició de les col·leccions públiques i privades a Sabadell. Punts de relació i d'intercanvi.*
- 2.2. *Models de finançament i de gestió. Criteris de selecció i d'ampliació.*
- 2.3. *Criteris de difusió i d'investigació dels fons de les col·leccions. Trames de públic. Circuits geogràfics. Publicacions.*
- 2.4. *Tipologia, descripció i valoració dels equípaments en què es conserven i/o s'exposen les col·leccions.*
- 2.5. *Mereix una atenció especial la relació entre els fons de les col·leccions i els programes de formació i producció artístics de la Nau de Gràcia i del Museu d'Art.*
- 2.6. *Igualment es convenient fer conèixer les col·leccions a l'àmbit escolar amb programes de formació d'arts plàstiques tot prenent com a motiu de treball la pròpia col·lecció.*

3. Les arts plàstiques i la vida cultural activa.

La ciutat disposa d'una producció artística important com també d'equípaments i escenaris com per plantejar interrelacions estables entre el sector i les dinàmiques culturals generals:

- 3.1. *Des del punt de vista de la formació cal parlar dels cursos no reglats de l'Escola Illa i la seva irradiació als centres cívics de la ciutat, del Museu d'Art i els seus programes de formació escolar i cívica. En el futur caldrà parlar de la Nau de Gràcia i els cursos monogràfics tant en procediments tradicionals com en les noves tecnologies aplicades al sector.*
- 3.2. *Des del punt de vista de la producció els escenaris del futur s'establiran en funció del desenvolupament del projecte de la Nau de Gràcia i el seu programa de tallers i activitats. És convenient establir relacions d'encàrrec entre els programes de producció de la Nau i el Pla d'escultures.*
- 3.3. *Així mateix caldrà elaborar propostes que posin en contacte les recerques artístiques de la Nau de Gràcia i els educadors i alumnes del batxillerat artístic, els de grau mitjà, com també els alumnes d'art*

de la Universitat Autònoma de Bellaterra.

- 3.4. *En el camp de la difusió cal fer referència als programes d'exposicions i activitats del Museu d'Art, l'espai polivalent de l'Estruch, el Casal Pere Quart, els centres culturals de Ca n'Oriac, Can Rull i Campoamor. Cal tendir a uns programes estables per a cadascun dels equipaments, ja sigui per a especialitzacions: escultura, pintura, instal·lacions, fotografia, gravat, ja sigui per a trames d'edat: jove creativitat, etapes de maduresa i de consolidació.*

2. OBJECTIUS GENERALS.

Els principals objectius del sector de les arts plàstiques a Sabadell són:

1. *Potenciar la relació entre el ciutadà i el patrimoni artístic de la ciutat, alhora que expandir el mateix concepte de patrimoni tot ampliant-ne els horitzons i els objectes tradicionals.*
2. *Adreçar-se a la trama sencera d'edats, des del públic infantil i juvenil, fins el de la tercera edat. Caldrà posar especial èmfasi en els diversos tractaments de la informació i de la difusió de programes essencialment comuns per a tothom.*
3. *Establir una relació lògica entre els diferents nivells de la creació i els seus escenaris, i la recerca de circuits i programes amb voluntat de permanència. Cadascun d'aquests circuits ha de contemplar, no tan sols l'exhibició, sinó també la investigació i la difusió amb els seus corresponents tractaments pedagògics segons quin sigui el públic a què es dirigeix.*
4. *Aprofundir en els aspectes formatius dels programes a desenvolupar.*

3. PROGRAMES I PROPOSTES D'ACTUACIÓ.

1. *Respecte de la formació.*
 - 1.1. *Crear programes de formació dirigits als alumnes d'EGB i Instituts, que tinguin com a nucli de treball els fons del Museu d'Art i els seu programa d'exposicions.*

- 1.2. *Iniciar una reflexió que permeti reconduir els cursos i els tallers no reglats de l'Escola Illa.*
 - 1.3. *Potenciar des de La Nau Fibranova programes de formació especialitzada dirigits als artistes locals.*
 - 1.4. *Iniciar una línia editorial especialitzada en textos de divulgació artística com a materials de formació bàsica per a cadascun dels programes de exposicions.*
2. *Respecte de la producció.*
- 1.1. *Elaborar estratègies que permetin construir espais de relació estable amb els mitjans de comunicació, la crítica i els creadors d'opinió.*
 - 1.2. *Cal reflexionar envers el paper que poden exercir en el futur les Fires i, en general, la política de certàmens i premis.*
 - 1.3. *Endegar el projecte de funcionament de La Nau Fibranova, especialment en els seus apartats d'espais de treball, acollida i intercanvis culturals.*
3. *Respecte de la difusió i la consolidació de projectes.*
- 1.1. *Posar en marxa un Centre de Documentació estable, a partir dels materials generats per artistes i artesans de la ciutat atenent, entre d'altres, els següents criteris: especialització, procedència geogràfica i cultural, nivell de formació i experiència professional.*
 - 1.2. *Confeccionar un catàleg que permeti conèixer les característiques de cadascun dels espais públics i privats existents posant especial èmfasi en la seva situació i distribució geogràfica i amb la seva naturalesa jurídica i funcional.*
 - 1.3. *Cal elaborar programes que permetin interrelacionar les iniciatives del sector públic i les del sector privat, tant des del punt de vista del millor aprofitament de recursos, com de la plena inserció dels artistes en el mercat.*

- 1.4. *Potenciar la investigació en dues direccions: respecte de l'art històric amb un programa de beques d'investigació centrat en la col·lecció històrica del Museu d'Art realitzat en col·laboració amb les Universitats Autònoma i Central i altres Museus nacionals. Respecte de l'art contemporani establint nexes de relació amb la crítica i professionals especialitzats, per tal de configurar un cos conceptual que generi documents i tesis de treball. Igualment és convenient de potenciar l'intercanvi cultural i artístic, amb propostes d'activitats i exposicions que contemplin les itineràncies i el bescanvi d'artistes.*
- 1.5. *Les etapes de la difusió i de la consolidació dels projectes tenen tres focus principals:*
 - a. *Les produccions de la Nau de Gràcia que s'exposaran als diversos equipaments de la ciutat, segons quina sigui la seva especialitat i maduresa artística.*
 - b. *El Museu d'Art i el seu programa d'exposicions a l'entorn de les col·leccions, les mostres antològiques i retrospectives i la presentació de les produccions d'artistes actuals.*
 - c. *El programa d'exposicions estables als diversos equipaments i espais urbans de la ciutat.*
- 1.6. *Crear programes especialment dirigits a potenciar la creació i la producció artesanal.*

E.4. CONSIDERACIONS ESPECIALS SOBRE LES ARTS DE LA IMATGE I LA LITERATURA

Dins de l'àmbit de la cultura artística, els sectors de les arts de la imatge i de la literatura requereixen programes per a potenciar la seva presència a la ciutat. De tots els sectors artístics, els que ara ens ocupen són els que presenten major complexitat per a l'articulació de programes de promoció a nivell local.

Per les seves característiques particulars, la producció cinematogràfica o editorial està vinculada a processos industrials d'àmbit supramunicipal i, per tant, les accions que en regulen el funcionament són competència de l'Estat o dels Governos Autònoms. En segon lloc, i pel que fa a la distribució i la difusió dels productes, aquests sectors es mouen en el terreny privat i de mercat, de vegades amb una forta pressió de grups econòmics o d'empreses multinacionals. En qualsevol cas, la